

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 Iž 048743 24 Iž
Sarajevo, 02.08.2024.godine

IZVORNIK

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u apelacionom vijeću sastavljenom od sudija Dinke Bešlagić-Čovrk kao predsjednika vijeća, Mirsade Džindo i Hilme Vučinića, kao članova vijeća, odlučujući o žalbi političke stranke SDA - Stranka demokratske akcije, izjavljenoj protiv Odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 05-1-07-5-837/24 od 25.07.2024. godine, o utvrđivanju odgovornosti za vođenje preuranjene izborne, u nejavnoj sjednici, održanoj dana 02.08.2024. godine, donio je

R J E Š E N J E**Žalba se odbija.****O b r a z l o ž e n j e**

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj i datum navedeni u uvodu utvrđena je odgovornost političke stranke SDA – Stranka demokratske akcije iz razloga što su pristalica ove političke stranke Emina Babić i Faruk Hodžić, putem društvene mreže Facebook vršili preuranjenu izbornu kampanju, čime je prekršila pravila ponašanja u izbornom periodu iz člana 7.1. Izbornog zakona, pa joj se na osnovu člana 6.7. stav (2) tačka 1) Izbornog zakona BiH, i primjenom odredbe člana 19.9 stav (1) tačka 3) i stav (2) Izbornog zakona BiH izrečena novčana kazna u iznosu od 4.000,00 KM.

Istom odlukom naloženo je Emini Babić i Faruku Hodžiću pristalicama političke stranke SDA – Stranke demokratske akcije, da sa društvene mreže Facebook ukloni spornu objavu za koju je Centralna izborna komisija izrekla novčanu kaznu, te da politička stranka SDA – Stranke demokratske akcije i sve pristalice i kandidate ove političke stranke za predstojeće lokalne izbore 2024 godine, obavijesti da su dužni da se suzdrže od javnog oglašavanja i vođenja izborne kampanje u elektronskim, onlajn i štampanim medijima, i putem društvenih mreža ili bilo kojeg drugog oblika oglašavanja kampanje prije zvanične kampanje.

Protiv navedene odluke žalbu je izjavila politička stranka SDA – Stranka demokratske akcije zbog povrede pravila postupka, nepotpuno ili nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja, te pogrešne primjene materijalnog prava. Nadalje, navodi da CIK BiH nema prvostepenu nadležnost za postupanje po podnesenom prigovoru, imajući u vidu odredbu člana 6.6 stav (1) Izbornog zakona BiH. Ističe da je predmetnu prijavu koju je rješavao CIK BiH stvarno i mjesno nadležna Izborna komisija Grada Zenice, jer se prijava odnosi na kandidate za vijećnike i Gradonačelnika Grada Zenica. Nadalje, navodi nedostatak aktivne legitimacije na strani podnosioca prijave. Također, navodi da je prvostepeni organ koristio analogiju i koristio pravnu

fikciju da popuni pravni vakum u zakonu, ništavu prijavu novelirao i tretirao kao inicijativu iz člana 6.2 stav (3) Zakona. Između ostalog, navodi da primjenjujući princip "ploda otrovnog stabla" izvodi se jasan i nedvosmislen zaključak da je prvostepeni organ postupak proveo na osnovu saznanja koja je prikupio iz nezakonitog dokaza, te da su svi dokazi na kojima se temelji Osporena odluka, obuhvaćeni principom "ploda otrovnog stabla", jer je prvostepeni organ za iste saznao te ih pribavio iz nezakonitih dokazi. Ističe da je van svake razumne sumnje utvrđeno da je prvostepeni organ koristio se nezakonitim dokazom, te donio odluku sa čime je izvršena bitna povreda pravila postupka. Također, ističe da žalitelj ne može razumjeti koja njegova neposredna radnja ili ponašanje nisu usklađeni sa odredbama Zakona niti na koji način je prvostepeni organ utvrdio krivicu žalitelja, te kako i na koji način imao kontrolu nad izvršenjem prekršaja iz člana 7.1 Izbornog zakona BiH. Nadalje, navodi da nisu ispunjeni zakonski uslovi za postojanje prekršaja iz člana 7.1 Zakona, a sto je prvostepeni organ kroz obrazloženje pravilno utvrdio, te da se izvodi zaključak da je izreka suprotna obrazloženju, jer nisu navedene činjenice i dokazi na osnovu kojih je krivica žalitelja utvrđena. Isto tako, navodi da prvostepeni organ nije utvrdio sve činjenice i okolnosti koje se tiču objavljenog sadržaja u nezavisnim medijima zenit.ba i zenica-blog niti je utvrdio sve činjenice vezane za objave Emine Babić i Faruka Hodžića na društvenoj mreži "Facebook". Ističe da objave na portalima utvrđuju da se ne radi o službenoj objavi niti službenom saopštenju žalitelja već o neslužbenim i neprovjerenim informacijama do kojih su novinari došli putem vlastitih izvora i saznanja, te da sa žaliteljem nema nikakve veze niti je takva veza dokazana. Navodi da žalitelj nije imao nikakvu kontrolu nad sadržajem koji je objavljen niti je imao kontrolu nad objavama navedenih lica na društvenoj mreži "Facebook", te da se može zaključiti da u objavama Emine Babić i Faruka Hodžića na društvenim mrežama Facebook nema imena službenih kandidata u vrijeme objave, niti se u istim govori o izbornom programu političkog subjekta za predstojeće izbore. Također, navodi da se radi o analognoj primijeni materijalnog prava sa time da prvostepeni organ objave simpatizera SDA tretira kao objavu žalitelja. Na kraju navodi da je nepotpuno utvrdio činjenično stanje, te da je iz tako utvrđenog činjeničnog stanja izveo pogrešan zaključak. Od Suda traži da spornu odluku poništi i samostalno riješi stvar i donese zakonitu odluku kojom će potvrditi da nema odgovornosti žalitelja za kršenje čl. 7.1 Izbornog zakona BiH.

U odgovoru na žalbu Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu CIK BiH) je predložila da se žalba odbije kao neosnovana.

Žalba nije osnovana.

Iz stanja spisa proizlazi da je Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 45. sjednici dana 25.07.2024. godine, postupajući po službenoj dužnosti u predmetu kršenja odredbe člana 7.1 Izbornog zakona BiH od strane političke stranke SDA - Stranka demokratske akcije, donijela Odluku broj: 05-1-07-5-837/24 od 25.07.2024. godine, kojom je izrekla novčanu kaznu u iznosu od 4.000.00 KM političkoj stranci SDA - Stranka demokratske akcije, jer je odgovorna što su pristalice ove političke stranke Emina Babić i Faruk Hodžić putem društvene mreže Facebook vršili preuranjenju izbornu kampanju. Čime je prekršila pravila ponašanja u izbornom periodu iz člana 7.1 Izbornog zakona BiH.

Centralna izborna komisija BiH je dana 01.07.2024. godine, putem e-maila adiekric7t@gmail.com. zaprimila prijavu koja se odnosi na kršenje odredbe člana 7.1 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH". br. 23/01.7/02. 9/02. 20/02. 25/02. 4/04. 20/04. 25/05. 52/05, 65/05. 77/05. 11/06. 24/06. 32/07. 33/08 37/08. 32/10. 18/13. 7/14. 31/16. 41/20. 38/22. 51/22. 67/22 i 24/24). U prijavi se navodi da politička stranka SDA - Stranka

demokratske akcije organizacije Zenica, te pojedini aktualni vijećnici Faruk Hodžić. Emina Babić kao i Spahija Kozlić, putem medija, društvenih mreža i profila zloupotrebljavaju poziciju i dijele objave (29.06.2024. godine i 17.06.2024. godine) o svojim kandidaturama za Lokalne izbore 2024. godine. Kao prilog, dostavljen je dokaz o navodima.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je imajući u vidu odredbu člana 6.2 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, u postupku ispitivanja formalno pravne strane podneska utvrdila da isti sadrži nedostatke, iz. kojih razloga je u smislu člana 6.2 stav (2) i (3) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine predmetnu prijavu cijnila kao inicijativu za pokretanje postupka i postupak vodila po službenoj dužnosti.

Postupajući po navedenoj inicijativi Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je nakon prijema, u skladu sa zakonskom procedurom, aktom broj: 05-1-07-5-959-2/24 od 02.07.2024. godine inicijativu dostavila političkoj stranci SDA - Stranka demokratske akcije na izjašnjenje. a posebno da se izjasni Faruk Hodžić. i Emina Babić u roku od 24 sata od prijema akta.

U blagovremenom roku, dana 04.07.2024. godine, politička stranka SDA - Stranka demokratske akcije je elektronskim putem dostavila izjašnjenje u kojem navodi da je prigovor neosnovan, te zahtijevaju da se isti odbaci.

Uvidom u kompletan spis predmeta i dostavljeni snimak zaslona objava sa društvene mreže Faebook. Centralna izborna komisija BiH je utvrdila da je politička stranka SDA - Stranka demokratske akcije odgovorna što su pristalice ove političke stranke lica Hodžić Faruk i Emina Babić putem društvene mreže Facebook vršili preuranjenju izbornu kampanju, na način da su na društvenoj mreži Facebook javno obavijestili birače da je utvrđena lista SDA Zenica za Gradsko vijeće za Lokalne izbore 2024. godinu, kao i imena prvih 10 kandidata kao i da listu predvodi dr. Faruk Hodžić. vršeći promociju kandidata i političke stranke kojoj pripadaju.

..Preuranjena kampanja", u smislu odredbe člana 1.1a tačka 8) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, je svuki oblik radnji iz kampanje koje preduzimajm politički subjekti u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje.

Odredbom člana 7.1 Izbornog zakona BiH je propisano da u periodu preuranjene izborne kampanje zabranjeno je vođenje izborne kampanje u elektronskim, onlajn i štampanim medijima i putem društvenih mreža ili bilo koji oblik javno" oglašavanja kampanje. Ova zabrana ne odnosi se na organiziranje zakonitih zvanienih skupova organa i događaja političkih subjekata u svrhe koje nisu kampanja.

Nadalje, odredbom člana 9. stav (1) Pravilnika o medijskom predstavljanju i javnom oglašavanju političkih subjekata u izbornom periodu („Službeni glasnik BiH", broj 31/24) propisano je da u periodu preuranjene kampanje političkim subjektima je zabranjen svaki oblik radnje iz kampanje koje preduzimaju politički subjekti u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje. Stavom (2) istog člana propisano je da se zabrana iz stava (1) ovog člana, odnosi na upoznavanje birača i javnosti sa programom i kandidatima političkih subjekata za predstojeće izbore.

Odredbom člana 19.9 stav (1) tačka 3) Izbornog zakona BiH propisano je da će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000.00 KM do 30.000.00 KM kaznit politički subjekt za prekršaj ako on ili njegov kandidat u suprotnosti s članom 7.1. u periodu preuranjene izborne kampanje, izvrši radnju koja se smatra vođenjem izborne kampanje, dok je stavom (2) ovog člana propisano

da će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana koje počinji pristalica političkog subjekta kazniti će se taj politički subjekt.

Istaknuti prigovor podnosioca žalbe da CIK BiH nema prvostepenu nadležnost za postupanje po podnesenom prigovoru je neosnovan, imajući u vidu odredbu člana 6.6 stav (1) Izbornog zakona BiH, iz razloga što CIK BiH ima nadležnost za rješavanje o povredama vođenja izborne kampanje prije zvaničnog početka izborne kampanje, gdje je teško utvrditi mjesnu nadležnost izbornih komisija, i u pogledu vremenskog odlučivanja od 48 sati, s obzirom da je odredbom člana 6.6 stav (4) Izbornog zakona BiH propisano da izuzetno u složenijim slučajevima postupak će se provesti u roku od tri dana, a ne duže od pet dana nakon isteka roka iz člana 6.3 stav (2) navedenog zakona.

Neosnovani su navodi podnosioca žalbe da postoji nedostatak aktivne legitimacije na strani podnosioca prijave, te da je CIK BiH koristio analogiju i koristio pravnu jiciju da popuni pravni vakum u zakonu, ništavu prijavu novelirao i tretirao kao inicijativu... " jer je odredbom člana 6.2 stav (1) Izbornog zakona BiH, kojom je propisano da birač i politički subjekt čije je pravo ustanovljeno ovim zakonom povrijeđeno može izornoj komisiji uložiti prigovor najkasnije u roku od 72 sata od učinjene povrede, osim ako ovim Zakonom nije drugačije odvedeno. Nadalje, imajući u vidu naprijed citiranu odredbu. Centralna izborna komisija BiH je u konkretnom postupku prilikom ispitivanja formalno pravne strane podneska/informacije utvrdila da je isti dopušten, ali da je podnesen od neovlaštenog lica. Kako je odredbom člana 6.2 stav (2) Izbornog zakona BiH propisano da će izborne komisije, po saznanju za učinjenu povredu iz svoje nadležnosti, pokrenuti postupak po službenoj dužnosti protiv političkog subjekta i zaposlenog ili na drugi način angažiranog u izornoj administraciji zbog kršenja odredbi ovog Zakona, dok je stavom (3) istog člana propisano da inicijativu za pokretanje postupka u smislu stava (2) ovog člana može podnijeti pravno ili fizičko lice nadležnoj izornoj komisiji u pisanoj formi, u kojoj je obavezno navesti mjesto, vrijeme, sadržaj učinjene povrede i počinioa, iz kojih razloga je Centralna izborna komisija BiH predmetni podnesak/informaciju ocijenila kao inicijativu za pokretanje postupka i postupak vodila po službenoj dužnosti.

Suprotno navodima podnosioca žalbe da se ne radi o shtžbenoj objavi niti službenom saopštenju žulitelja već o neslužbenim i neprovjerenim informacijama do kojih su novinari došli putem vlastitih izvora i saznanja, a sa kojima žalitelj nema nikakvu vezu, proizilazi nesporna činjenica da su upravo pristalice političke stranke SDA Stranke demokratske akcije podijelili, te pored toga i dodatno objavili vlastiti sadržaj. Naime iz samog opisa spornih objava na društvenoj mreži Facebook. u konkretnom slučaju na profilu Emine Babić i naslov teksta "Utvrđena lista SDA Zenica za Gradsko vijeće, predvodi je dr. Faruk Hodžić. objavljujemo imena prvih 10" uz opis: "Ponosno uz Faruka Hodžića", kao i objava na profilu Faruka Hodžića i naslov teksta „Spahija Kozlić kandidat SDA za gradonačelnika Zenice-Zenit.ba uz opis: "Spahija Kozlić kandidat SDA za gradonačelnika Zenice. Zenica zaslužuje novu šansu, zajedno za naš Grad. Zajedno za modernu Zenicu", te informacija da je politička stranka SDA potvrdila Spahiju Kozlića za Gradonačelnika Zenice ispred političke stranke SDA, kao i uvidom u podijeljen sadržaj objavljen na Facebook stranici Zenicablog., u kojem se navode imena 10 kandidata za GV Grada Zenice ispred političke stranke SDA. i uvidom u podijeljen sadržaj objavljen sa web stranici zenit.ba. proizilazi da su Emina Babić i Faruk Hodžić ovim objavama evidentno vodili izbornu kampanju prije službenog početka izborne kampanje, s ciljem informisanja birača u vezi kandidatura kao i političke opcije ispred koje će biti kandidovani, te kandidatima ove političke stranke za Gradsko vijeće Zenica. Napominjemo da je utvrđeno da su sporni sadržaj objavili Emina Babić. Faruk Hodžić. kao i Spahija Kozlić, koji je podijelio sadržaj sa Facebook profila Zenicablog uz naslov: "Utvrđena lista SDA Zenica za Gradsko

vijeće, predvodi je dr. Faruk Hodžić. objavljujemo imena prvih 10".

Takode izjašnjenje SDA - Stranke demokratske akcije, kojim obrazlaže sporne objave ne utiče na drugačiju ocjenu spornih objava, imajući u vidu da su predmetne objave nastale dana 17.06.2024. godine i 29.06.2024. godine u periodu prije zvaničnog početka izborne kampanje, koje imaju sve elemente kampanje, a evidentno je da su u izjašnjenju potvrdili kršenje odredbe 7.1 Izbornog zakona BiH navodeći da "pojedini članovi SDA Zenica prenijeli su javno dostupni sadržaj sa medijskih portala na svoje profile na društvenim mrežama", zbog čega je Centralna izborna komisija BiH pravilno ocijenila da je u smislu odredbe člana 7.1 Izbornog zakona BiH. radnje kampanje, koje nisu dozvoljene u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje.

Irelevantni su navodi žalbe kojima ukazuje da "žalitelj nije putem službenog saopštenja ili predzimanjem službene ili kakve druge radnje učinio dostupnim javnosti listu kandidata za GUI 'Ijeće..' valja istaći da je na vrlo očigledan način Emina Babić i Faruk Hodžić. nosioci mandata ispred političke stranke SDA- Stranke demokratske akcije objavili sadržaj na Facebook profilu uz evidente političke poruke iznad podijeljenog sadržaja "Ponosno uz Faruka Hodžića". kao i ..Spahija Kozlić kandidat SDA za gradonačelnika Zenice. Zenica zaslužuje novu šansu, zajedno za naš Grad. Zajedno za modernu Zenicu" ...govori činjenica da spome objave nedvosmisleno proizilaze da je u pitanju izborna kampanja s obzirom na političke poruke koje su upućene i da objave po svom opisu i sadržaju sadrže radnje izborne kampanje, a to je promocija političke stranke i kandidata za predstojeće Lokalne izbore.

S tim u vezi, da iako Centralna izborna komisija BiH u momentu podnošenja podneska, nije ovjerila kandidate za učestvovanje na Lokalnim izborima 2024. godine, te iz navedenih razloga nije ni mogla utvrditi ličnu odgovornost imenovanih kao kandidata, nesporno je utvrđeno kršenje odredbe čl. 7.1 Izbornog zakona BiH od strane Emine I lođić. nosioca mandata, vijećnice u Gradskom vijeću Zenica ispred političke stranke SDA. i Faruka Hožića. nosioca mandata, vijećnika u Gradskom vijeću Zenica ispred političke stranke SDA. uključujući samim tim i kao pristalice političke stranke SDA. iz čega proizilazi odgovornost političke stranke SDA-Stranka demokratske akcije, te se u smislu odredbe člana 19,9 stav (2) Izbornog zakona BiH za prekršaj koji počinu pristalica političkog subjekta, kažnjava taj politički subjekt, u konkretnom slučaju politička stranka SDA-Stranka demokratske akcije.

Irelevantni i neosnovani su i navodi da je stav (3) pobijane odluke ..nesrazmjerno velik teret koji se stavlja žalitelju. te da ne postoji zakonski osnov prema kojem žalitelj ima nadzornu funkciju niti nad aktivnostima kandidata, a ne da se govori o širokom članstvu ili nedefiniranom pojmu simpatizera" jer je u skladu sa članom 6.5 Izbornog zakona BiH. propisano da Centralna izborna komisija BiH može narediti, između ostalog, određenom licu ili stranci da obustavi aktivnosti kojima se krši ovaj zakon i izreći novčanu kaznu, te u cilju daljeg sprječavanja kršenja odredbe Izbornog zakona BiH kojim se zabranjuje vođenje izborne kampanje i javnog oglašavanja u periodu preuranjene kampanje. Centralna izborna komisija Bili je smatrala nužnim i opravdanim da izrekne i privremenu mjeru i naloži Crnini Babić i Faruku Hodžiću pristalicama političke stranke SDA-Stranka demokratske akcije, da sa društvene mreže Facebook. uklone sporne objave za koje je Centralna izborna komisija Bili izrekla novčanu kaznu, te da politička stranka SDA-Stranka demokratske akcije sve pristalice i kandidate ove političke stranke za predstojeće Lokalne izbore 2024. godine, obavijesti da su dužni da se suzdrže od javnog oglašavanja i vođenja izborne kampanje u elektronskim, on lajn i štampanim medijima i putem društvenih mreža ili bilo kojeg oblika javnog oglašavanja kampanje prije zvaničnog početka izborne kampanje.

Samu visinu izrečene kazne ovo vijeće nije preispitalo, iz razloga što ista nije ni pobijana navodima žalbe .

Iz svih izloženih razloga ovo vijeće je osporenu odluku, ocijenilo u potpunosti pravilnom i zakonitom, slijedom čega je žalbu, primjenom odredbe člana 81. stav 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 19/02 do 74/10) valjalo odbiti.

**PREDSJEDNIK VIJEĆA
S U D I J A
Dinka Bešlagić-Čovrk**